

Priopćenje za medije

Luxembourg, 22. siječnja 2020.

Instrumentom za mala i srednja poduzeća (SME-I) djelotvorno se podupiru inovacije, poručuju revizori EU-a

Instrumentom za mala i srednja poduzeća pruža se djelotvorna potpora razvoju inovacijskih projekata, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud). Financirano je više od 5 000 projekata, a nošenje prepoznatljive oznake EU-a pomoglo je malim i srednjim poduzećima (MSP) da privuku dodatna ulaganja. Međutim, revizori su utvrdili i područja u kojima su moguća poboljšanja, imajući u vidu uspostavu Europskog vijeća za inovacije 2021. godine.

Europska komisija pokrenula je instrument za mala i srednja poduzeća 2014. godine kako bi pružala potporu inovacijama u malim i srednjim poduzećima te novoosnovanim poduzećima. S ukupnim proračunom od 3 milijarde eura za razdoblje 2014. – 2020. svrha je instrumenta popuniti prazninu u financiranju inovacija i povećati komercijalizaciju rezultata istraživanja u privatnom sektoru. Kako bi procijenili podupiru li se instrumentom SME-I uistinu inovacije iza kojih stoje mala i srednja poduzeća, revizori su se usredotočili na način na koji je taj instrument osmišljen i na koji se njime upravljalo te na njegova ostvarenja.

Revizori poručuju da je jasno da se tim instrumentom pruža korisna i djelotvorna potpora malim i srednjim poduzećima te novoosnovanim poduzećima. Osim toga, sudjelovanje u instrumentu omogućuje nošenje prepoznatljive oznake EU-a kojom se povećava vidljivost projekta i koja pomaže u privlačenju dodatnih ulaganja. U okviru instrumenta pruža se pristup uslugama ubrzanja poslovanja, no te su usluge uvedene kasno te je njihova upotreba na niskoj razini. Nadalje, revizori ističu da te usluge nisu bile dovoljno prilagođene potrebama korisnika.

„Pružanje potpore revolucionarnim inovacijama iza kojih stoje mala i srednja poduzeća ključno je za konkurentnost EU-a i otvaranje radnih mjesta te je instrument SME-I uspješno privukao velik broj inovativnih poduzeća”, **izjavio je Alex Brenninkmeijer, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće.** „Svrha je preporuka koje Sud iznosi zajamčiti da se uspostavom

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Europskog vijeća za inovacije nastavi uspjeh postignut trenutačnim instrumentom, ali i da se pritom dodatno poboljša osmišljavanje i odabir projekata, kao i da se ostvari sinergija s ostalim financijskim instrumentima.”

Revizori su utvrdili da su široko definirani izvorni ciljevi instrumenta, zajedno s učestalim izmjenama, doveli do zbunjenosti ključnih dionika i podnositelja prijave. Neki od korisnika instrumenta SME-I vjerojatno su mogli pronaći alternativne oblike financiranja na tržištu.

Stopa sudjelovanja u instrumentu uvelike se razlikuje od zemlje do zemlje. Razlog za to djelomično leži u čimbenicima koji su izvan kontrole Komisije, ali i u određenim ograničenjima u marketinškim i komunikacijskim aktivnostima Komisije i različitim razinama potpore koje su pružale nacionalne kontaktne točke.

Revizori napominju da su se postupci ocjenjivanja koje je Komisija osmislila za odabir projekata s vremenom poboljšali. Konkretno, ističu da je 2018. godine uvedena pozitivna promjena u obliku uvođenja predstavljanja projekata članovima ocjenjivačkog odbora. Time je omogućeno prepoznavanje najboljih prijedloga, pri čemu su se ublažili nedostaci koje sa sobom nosi ocjenjivanje na daljinu. Ipak, u postupku ocjenjivanja utvrđen je dvojak problem – postoje ograničeni resursi te se ponovno podnosi velik broj prethodno odbačenih projektnih prijedloga.

Jedan je od ciljeva instrumenta SME-I od njegove same uspostave stvoriti poveznice s financijskim instrumentima koje podupire EU, i to pružanjem različitih oblika nadoknadle financijske potpore. Međutim, Komisija je uložila ograničene napore u stvaranje takvih poveznica te revizori ističu da je raspolagala tek ograničenim informacijama o stvarnim financijskim potrebama MSP-ova. Nadalje, dostupne informacije o financijskim instrumentima i dalje su previše fragmentirane te korisnici uglavnom nisu upoznati s postojanjem financijskih instrumenata koje podupire EU.

Nova inačica instrumenta SME-I uspostaviti će se u okviru Europskog vijeća za inovacije u sklopu programa Obzor Europa – novog programa za istraživanja i inovacije. U tom kontekstu revizori iznose sljedeće preporuke:

- potrebno je očuvati aspekte načina na koji je instrument osmišljen
- potrebno je usmjeriti se na odgovarajuće korisnike, pri čemu valja proširiti zemljopisnu pokrivenost
- potrebno je poboljšati postupak odabira projekata
- potrebno je unaprijediti usluge ubrzanja poslovanja i
- potrebno je ostvariti sinergiju s drugim financijskim instrumentima.

Napomene za urednike

Instrument za mala i srednja poduzeća dio je okvirnog programa za istraživanje Obzor 2020. Dostupan je MSP-ovima u državama članicama EU-a i u 16 pridruženih zemalja. U okviru tog instrumenta pružaju se bespovratna sredstva MSP-ovima za izradu studije izvedivosti (1. faza) i provedbu aktivnosti istraživanja i razvoja te ispitivanja tržišta (2. faza) te se pruža pomoć u obliku obuke, mentorstva ili drugih usluga ubrzanja poslovanja (3. faza). Iako su faze instrumenta označene rednim brojevima, ne postoji određeni redosljed kojim bi MSP-ovi morali sudjelovati u različitim fazama.

Instrument za mala i srednja poduzeća 2018. godine postao je dijelom pilot-faze Europskog vijeća za istraživanja.

Tematsko izvješće br. 2/2020 „Instrument za mala i srednja poduzeća u praksi: djelotvoran i inovativan program koji je suočen s izazovima” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.

Sud je nedavno objavio dodatne nalaze o financijskoj potpori EU-a inovativnim MSP-ovima u drugim izvješćima, kao što su tematska izvješća o [instrumentu za davanje jamstva za MSP-ove](#) i o [poduzetničkom kapitalu](#).

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije za ovo izvješće

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502